

Materiały prasowe dostępne na ippez.prowly.com

Informacja prasowa, Warszawa, 27 marca 2026

Rośnie liczba zakażeń wirusem KZM w Polsce. Okolo 1/4 badanych Polaków deklaruje ukłucie przez kleszcza w ciągu ostatniego roku¹.

Liczba przypadków kleszczowego zapalenia mózgu (KZM) w Polsce wzrosła o 16%, a choroba przestaje być problemem sezonowym – ryzyko zakażenia utrzymuje się przez cały rok i dotyczy całego kraju². Aż 59% Polaków uważa, że znajduje się w grupie ryzyka zakażenia wirusem KZM, a 23% deklaruje, że w ciągu ostatnich 12 miesięcy zostało ukłutych przez kleszcza³. 30 marca obchodzony jest Ogólnopolski Dzień Świadomości KZM, który ma zwrócić uwagę na ten problem zdrowotny i zachęcić do profilaktyki poprzez szczepienia ochronne, które można wykonać także w aptece.

- *Eksperti podkreślają, że ryzyko zakażenia wirusem to nie jest już problem sezonowy: kleszcze są obecne w całym kraju, nie tylko w lasach, ale też w parkach i na miejskich skwerach, a ryzyko zakażenia utrzymuje się przez cały rok, co w praktyce oznacza, że narażony jest każdy⁴.*
- *KZM to choroba szczególnie groźna dla mózgu, mogąca prowadzić do poważnych i nieodwracalnych powikłań neurologicznych - nie istnieje leczenie przyczynowe tej choroby⁵.*
- *Kluczowe znaczenie ma profilaktyka – skuteczną ochronę daje szczepienie, pod warunkiem realizacji pełnego schematu, które dziś można wykonać nie tylko w przychodni, ale także w aptece⁶.*

Rekordowy wzrost zakażeń KZM. Aktualne dane Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego wskazują na 16% wzrost liczby zgłoszonych przypadków KZM w latach 2024–2025⁷. Eksperti podkreślają, że zjawisko to wpisuje się w szerszy kontekst zmian środowiskowych i epidemiologicznych. Aktywność kleszczy oraz ryzyko transmisji wirusa KZM nie są już ograniczone do sezonu wiosenno-letniego. Obecnie ekspozycja na kleszcze może utrzymywać się przez znaczną część roku, niezależnie od warunków pogodowych.

Kleszcze w całej Polsce. Kleszcze występują dziś na terenie całego kraju – nie tylko w środowiskach leśnych, ale również w przestrzeni miejskiej: parkach, ogrodach i terenach rekreacyjnych⁸. To oznacza, że kontakt z kleszczami nie jest już związany tylko z pobytem w lesie – może do niego dojść także w codziennych sytuacjach, np. podczas spaceru czy aktywności w mieście. To o istotna zmiana w charakterze ekspozycji – kontakt z kleszczami przestaje być sytuacją incydentalną, a staje się elementem codziennego funkcjonowania. Ryzyko zakażenia dotyczy szerokiej populacji, niezależnie od stylu życia czy miejsca zamieszkania. Z epidemiologicznego punktu widzenia

¹ IPSOS: TBE Awareness Coverage and Compliance Research 2025. Dane archiwalne. Na zlecenie firmy Pfizer

² Meldunki epidemiologiczne NIZP-PZH. Zachorowania na wybrane choroby zakaźne w Polsce [Choroby zakaźne 1.01-31.12.2025](#)

³ IPSOS: TBE Awareness Coverage and Compliance Research 2025. Dane archiwalne. Na zlecenie firmy Pfizer.

⁴ Pancer K. TBE in Poland. Chapter 13. In: Dobler G, Erber W, Bröker M, Chitimia-Dobler L, Schmitt HJ, eds. *The TBE Book*. 7th ed. Singapore: Global Health Press; 2024. doi:10.33442/26613980_13-25-7 <https://tbenews.com/tbe/13-25-7/> [dostęp 15.03.2026]

⁵ Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego PZH – Państwowy Instytut Badawczy. Kleszczowe zapalenie mózgu – informacje o szczepieniach. Serwis „Szczepienia”, NIZP PZH-PIB. Dostępne online: <https://szczepienia.pzh.gov.pl/szczepionki/kleszczowe-zapalenie-mozgu/> (data dostępu: 23.03.2026)

⁶ Komunikat ws. zmian preskrypcji produktów umieszczonych na bezpłatnych wykazach dedykowanych pacjentom do ukończenia 18. roku życia oraz po ukończeniu 65. r.ż. dostęp on line: <https://www.gov.pl/web/zdrowie/komunikat-ws-zmian-preskrypcji-produktowumieszczonych-na-bezplatnych-wykazach-dedykowanych-pacjentom-do-ukonczenia-18-roku-zycia-oraz-po-ukonczeniu-65-rz>

⁷ Meldunki epidemiologiczne NIZP-PZH. Zachorowania na wybrane choroby zakaźne w Polsce [Choroby zakaźne 1.01-31.12.2025](#)

⁸ Pancer K. TBE in Poland. Chapter 13. In: Dobler G, Erber W, Bröker M, Chitimia-Dobler L, Schmitt HJ, eds. *The TBE Book*. 7th ed. Singapore: Global Health Press; 2024. doi:10.33442/26613980_13-25-7 <https://tbenews.com/tbe/13-25-7/> [dostęp 15.03.2026]

szczególnie istotny jest fakt, że wirusa mogą przenosić także larwy kleszczy, oraz brak jest możliwości rozpoznania osobników zakażonych. W praktyce oznacza to, że każde ukłucie należy traktować jako potencjalnie niosące ryzyko zakażenia.

Potwierdzają to badania opinii: 59% Polek i Polaków uważa, że znajduje się w grupie ryzyka zakażenia, a 23% deklaruje, że w ciągu ostatnich 12 miesięcy zostało ukłutych przez kleszcza⁹.

KZM – poważna choroba neurologiczna bez leczenia przyczynowego. Wirusowe kleszczowe zapalenie mózgu jest chorobą o potencjalnie ciężkim przebiegu, prowadzącą do zapalenia mózgu, opon mózgowo-rdzeniowych lub rdzenia kręgowego oraz trwałych powikłań neurologicznych¹⁰.

Przebieg kliniczny ma zazwyczaj charakter dwufazowy. W pierwszej fazie pojawiają się niespecyficzne objawy przypominające infekcję grypopodobną – gorączka, bóle mięśni, osłabienie – co utrudnia wczesne rozpoznanie¹¹. W drugiej fazie może dojść do zajęcia ośrodkowego układu nerwowego. U 35–58% pacjentów z objawami neurologicznymi rozwijają się trwałe powikłania, a śmiertelność wynosi około 1%¹². Ryzyko ciężkiego przebiegu rośnie wraz z wiekiem, szczególnie po 60. roku życia. Należy podkreślić, że w przypadku KZM nie istnieje leczenie przyczynowe – postępowanie medyczne ogranicza się do terapii objawowej.

Świadomość rośnie, ale działania są niewystarczające. Pomimo rosnącej świadomości zagrożenia – 65% Polek i Polaków postrzega KZM jako poważną chorobę – obserwuje się wyraźną lukę między wiedzą a działaniami profilaktycznymi¹³. Część społeczeństwa nadal błędnie zakłada możliwość skutecznego leczenia choroby, a 31% badanych deklaruje brak wystarczających informacji na temat KZM i szczepień. Efektem jest niski poziom realizacji szczepień. Badania wskazują, że szacunkowa wyszczepialność populacyjna w naszym kraju wynosi około 14%, co plasuje Polskę wśród krajów o najniższym poziomie ochrony w Europie¹⁴ przy jednocześnie endemicznym statusie dla KZM.

Szczepienie – skuteczna profilaktyka i wyzwanie systemowe. Szczepienie przeciw KZM jest jedyną specyficzną i skuteczną metodą zapobiegania zakażeniu. Warunkiem uzyskania pełnej ochrony jest jednak realizacja pełnego schematu szczepień, obejmującego dawki podstawowe i przypominające¹⁵. Kluczowym wyzwaniem pozostaje nie tylko inicjacja szczepienia, ale jego konsekwentna realizacja.

Lepszy dostęp do szczepień i rola personelu medycznego Istotną zmianą systemową jest rozszerzenie dostępu do szczepień. Obecnie można je wykonać zarówno w placówkach medycznych, jak i w aptekach prowadzących szczepienia¹⁶. W tym sezonie jeszcze łatwiej się zaszczepić – usługa podania szczepionki w aptecce jest refundowana, co zmniejsza koszty i ułatwia podjęcie decyzji o szczepieniu.

Zmniejszenie barier organizacyjnych zwiększa szansę na podjęcie decyzji o szczepieniu i realizację pełnego schematu. Jednocześnie kluczową rolę odgrywają lekarze i farmaceuci – ich rekomendacja pozostaje jednym z najważniejszych czynników wpływających na decyzje pacjentów.

Kleszczowe zapalenie mózgu można skutecznie powstrzymać dzięki szczepieniu – warto skorzystać z dostępnych możliwości, także w aptece i zaplanować realizację pełnego schematu szczepienia.

⁹ IPSOS: TBE Awareness Coverage and Compliance Research 2025. Dane archiwalne. Na zlecenie firmy Pfizer. Materiał dostępny w siedzibie organizatora.

¹⁰ Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego PZH – Państwowy Instytut Badawczy. Kleszczowe zapalenie mózgu – informacje o szczepieniach. Serwis „Szczepienia”, NIZP PZH-PIB. Dostępne online: <https://szczepienia.pzh.gov.pl/szczepionki/kleszczowe-zapalenie-mozgu/> (data dostępu: 23.03.2026)

¹¹ Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego PZH – Państwowy Instytut Badawczy. Kleszczowe zapalenie mózgu – informacje o szczepieniach. Serwis „Szczepienia”, NIZP PZH-PIB. Dostępne online: <https://szczepienia.pzh.gov.pl/szczepionki/kleszczowe-zapalenie-mozgu/> (data dostępu: 23.03.2026)

¹² Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego PZH – Państwowy Instytut Badawczy. Kleszczowe zapalenie mózgu – informacje o szczepieniach. Serwis „Szczepienia”, NIZP PZH-PIB. Dostępne online: <https://szczepienia.pzh.gov.pl/szczepionki/kleszczowe-zapalenie-mozgu/> (data dostępu: 23.03.2026)

¹³ IPSOS: TBE Awareness Coverage and Compliance Research 2025. Dane archiwalne. Na zlecenie firmy Pfizer. Materiał dostępny w siedzibie organizatora.

¹⁴ IPSOS: TBE Awareness Coverage and Compliance Research 2025. Dane archiwalne. Na zlecenie firmy Pfizer. Materiał dostępny w siedzibie organizatora.

¹⁵ Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego PZH – Państwowy Instytut Badawczy. Kleszczowe zapalenie mózgu – jaka jest skuteczność szczepienia przeciw KZM. Serwis „Szczepienia”, NIZP PZH-PIB. Dostępne online: [https://szczepienia.pzh.gov.pl/szczepionki/kleszczowe-zapalenie-mozgu/?strona=6#jaka-jest-skutecnosc-szczepienia-przeciw-kleszczowemu-zapaleniu-mozgu-\(kzm\)](https://szczepienia.pzh.gov.pl/szczepionki/kleszczowe-zapalenie-mozgu/?strona=6#jaka-jest-skutecnosc-szczepienia-przeciw-kleszczowemu-zapaleniu-mozgu-(kzm)) (data dostępu: 23.03.2026)

¹⁶ Ministerstwo Zdrowia. Komunikat w sprawie zmian preskrypcji produktów umieszczonych na bezpłatnych wykazach dedykowanych pacjentom do ukończenia 18. roku życia oraz po ukończeniu 65. roku życia. Dostępne online: <https://www.gov.pl/web/zdrowie/komunikat-ws-zmian-preskrypcji-produktow-umieszczonych-na-bezplatnych-wykazach-dedykowanych-pacjentom-do-ukonczenia-18-roku-zycia-oraz-po-ukonczeniu-65-rz> (data dostępu: 15.03.2026).